

UZASADNIENIE

W myśl art. 42 ust. 5 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. 2021 r., poz. 305) jednostki sektora finansów publicznych są obowiązane do ustalania przypadających im należności pieniężnych, w tym mających charakter cywilnoprawny, oraz terminowego podejmowania w stosunku do zobowiązanych czynności zmierzających do wykonania zobowiązania. Powyższy przepis nie różnicuje obowiązków organu zależnie od wysokości należności.

Zgodnie z art. 10 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 8 marca 2013 roku o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych (Dz.U. 2021 r., poz. 424), wierzycielowi, od dnia nabycia uprawnienia do odsetek, o których mowa w art. 7 ust. 1 lub art. 8 ust. 1, przysługuje od dłużnika, bez wezwania, rekompensata za koszty odzyskiwania należności, stanowiąca równowartość kwoty 40 euro - gdy wartość świadczenia pieniężnego nie przekracza 5000 złotych. Na podstawie przywołanych wyżej przepisów jednostka sektora finansów publicznych zobowiązana jest naliczać i dochodzić należności stanowiącej równowartość kwoty 40 euro nawet w sytuacjach, gdy zobowiązany opóźni się w zapłacie należności jedynie kilka dni, z powodów przez niego niezawinionych, a także bez związku z wysokością należności głównej.

Praktyczne problemy związane z dochodzeniem tego rodzaju należności oraz взгляд sądów powszechnych na zasady współżycia społecznego przywoływane jako podstawa do oddalenia pozwów o zapłatę roszczeń z tytułu wspomnianych rekompensat kierowanych na drogę sądową przez jednostki sektora finansów publicznych przyczyniły się do znowelizowania ustawy o finansach publicznych poprzez dodanie do niej art. 59a obowiązującego w aktualnym brzmieniu od dnia 1 stycznia 2020 roku.

Przepis ten stanowi w ust. 1: „Organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego może, w drodze uchwały, postanowić o niedochodzeniu należności o charakterze cywilnoprawnym przypadających jednostce samorządu terytorialnego lub jej jednostkom organizacyjnym wymienionym w art. 9 pkt 3, 4 i 13, których kwota wraz z odsetkami nie przekracza 100 zł, a w przypadku należności z tytułu rekompensaty, o której mowa w art. 10 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 8 marca 2013 r. o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych - jeżeli jej kwota jest równa świadczeniu pieniężnemu w rozumieniu tej ustawy albo większa od tego świadczenia.” Na mocy ust. 2 tej regulacji przepisu ust. 1 nie stosuje się do należności powstałych w związku z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami, a także programów, projektów i zadań finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3.

Przywołany przepis ustawy o finansach publicznych daje możliwość niedochodzenia należności z tytułu rekompensaty w wysokości równowartości 40 euro w sytuacji, gdy należność w zapłacie której opóźnił się zobowiązany jest niższa bądź równa kwocie rekompensaty, jak również gdy innego rodzaju należność cywilnoprawna wraz z odsetkami nie przekracza 100 zł.

Uchwała Rady Powiatu stanowiąca o powyższym jest niezbędna dla zgodnego z literą prawa i zasadami gospodarki finansowej niedochodzenia niskich kwotowo należności cywilnoprawnych, a argumentami za zasadnością jej podjęcia jest racjonalna analiza ponoszonych przez jednostkę kosztów korespondencji i postępowań sądowych nierzadko przekraczających wartość samej dochodzonej należności, coraz częstsza praktyka oddalania powództw jednostek sektora finansów publicznych o zapłatę należności z tytułu rekompensaty z powołaniem się przez sądy na zasady współżycia społecznego oraz oceniany jako przesadnie represyjny model automatycznego obciążania zobowiązanych, którzy bez złej woli opóźnili się w zapłacie nawet drobnych należności obowiązkiem zapłaty rekompensaty stanowiącej równowartość kwoty 40 euro.

SKARBNIK

mgr Krzysztof Toczko

Z up. STAROSTY

Adam Morzyk
CZŁONEK ZARZĄDU